

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 435/2023-59

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla a sudcov Petra Straku a Martina Vernarského (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED]

[REDACTED], zastúpeného advokátom Mgr. Martinom Jankovičom, Železničná 257/19, Revúca, proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 3Tos/57/2023(4Tos) z 25. mája 2023 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 3Tos/57/2023(4Tos) z 25. mája 2023 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na osobnú slobodu podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo sťažovateľa na osobnú slobodu a bezpečnosť podľa čl. 9 ods. 1, 3 a 4 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach.
2. Uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 3Tos/57/2023(4Tos) z 25. mája 2023 **z r u š u j e**.
3. Krajský súd v Banskej Bystrici **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **742,86 eur** a zaplatiť ich právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.
4. Ústavnej sťažnosti vo zvyšnej časti **n e v y h o v u j e**.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. júla 2023 domáha vyslovenia porušenia základných práv zaručených čl. 17 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práv zaručených čl. 5 ods. 1 písm. c) a ods. 3, 4 a 5 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práv zaručených čl. 9 ods. 1, 3 a 4 Medzinárodného paktu o občianskych a politických právach (ďalej len „pakt“) uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“ alebo „sťažnostný súd“) označeným v záhlaví tohto nálezu (ďalej len „napadnuté uznesenie“). Navrhuje napadnuté uznesenie zrušiť, priznať mu primerané finančné zadost'účinenie a náhradu trov konania.

2. Ústavnú sťažnosť sťažovateľa ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 435/2023-35 zo 7. septembra 2023 prijal na ďalšie konanie v rozsahu namietaného porušenia základného práva zaručeného čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy, práva zaručeného čl. 5 ods. 3, 4 a 5 dohovoru a práva zaručeného čl. 9 ods. 1, 3 a 4 paktu. Vo zvyšnej časti ústavnú sťažnosť odmietol.

II.

Skutkové východiská

3. Uznesením Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Rimavskej Sobote (ďalej len „vyšetrovateľ“) ČVS: ORP-335/1/VYS-RS-2022 zo 7. septembra 2022 (ďalej len „uznesenie o vznesení obvinenia“) bolo sťažovateľovi podľa § 206 ods. 1 Trestného poriadku vznesené obvinenie pre zločin sexuálneho násillia podľa § 200 ods. 1 a 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. a) a c) Trestného zákona na tom skutkovom základe, že ako druh matky maloletej poškodenej, s ktorou žil v spoločnej domácnosti, sa mal počas presne nezistených dní v auguste 2022 a v presne nezistený deň v septembri 2022, najneskôr 4. septembra 2022, na poškodenej ako na blízkej osobe a chránenej osobe dopúšťať sexuálneho násillia konkretizovaného v uznesení o vznesení obvinenia.

4. Uznesením Okresného súdu Rimavská Sobota (ďalej len „okresný súd“) č. k. 4Tp/41/2022 z 9. septembra 2022 bol sťažovateľ vzatý do väzby z dôvodu uvedeného v § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Okresný súd zároveň podľa § 80 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nenahradil sťažovateľovu väzbu dohľadom probačného a mediačného úradníka.

5. Prokurátor Okresnej prokuratúry Rimavská Sobota podal 7. februára 2023 na sťažovateľa obžalobu pre zločin právne kvalifikovaný v uznesení o vznesení obvinenia.

6. Žiadosťou zo 14. apríla 2023 sťažovateľ žiadal o prepustenie z väzby na slobodu, pričom súčasne podľa § 80 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku požiadal o nahradenie väzby písomným sľubom a dohľadom probačného a mediačného úradníka. Túto žiadosť okresný súd uznesením č. k. 11T/19/2023 z 20. apríla 2023 s poukazom na § 72 ods. 1 písm. b) a § 79 ods. 3 Trestného poriadku zamietol (ďalej len „uznesenie okresného súdu o väzbe“). Okresný súd súčasne väzbu sťažovateľa nenahradil písomným sľubom ani dohľadom probačného a mediačného úradníka. Proti tomuto uzneseniu sťažovateľ podal sťažnosť, ktorú sťažnostný súd napadnutým uznesením podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku zamietol.

7. Rozsudkom okresného súdu č. k. 11T/19/2023 z 20. apríla 2023 (ďalej len „odsudzujúci rozsudok“) bol sťažovateľ uznaný vinným zo zločinu sexuálneho násillia právne kvalifikovaného v obžalobe. Za to mu bol uložený nepodmienečný trest odňatia slobody vo výmere 8 rokov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom strázenia. Okresný súd súčasne sťažovateľovi uložil ochranné sexuologické liečenie ambulantnou formou. Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ odvolanie, ktoré krajský súd uznesením č. k. 4To/53/2023 z 22. júna 2023 podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

III.

Argumentácia sťažovateľa

8. Sťažovateľ uvádza, že okresný súd rozhodol v identický deň (20. apríla 2023) na hlavnom pojednávaní najskôr o jeho vine a následne po zahlásení odvolania voči odsudzujúcemu rozsudku aj

o žiadosti o prepustenie z väzby. V priebehu hlavného pojednávania nič nenasvedčovalo, že okresný súd rozhodne aj o ďalšom trvaní sťažovateľovej väzby, pričom okresný súd v tejto súvislosti v rozpore s § 72 ods. 3 Trestného poriadku nevykonal výsluch sťažovateľa. Sťažovateľ nesúhlasí so záverom krajského súdu, podľa ktorého sa k rozhodovaniu o väzbe mohol vyjadriť v záverečnej reči, kde mu mal byť poskytnutý dostatočný priestor na prednesenie návrhov a stanoviska v osobnom kontakte s okresným súdom. Okresný súd sťažovateľa nevypočul k okolnostiam a dôvodom väzby a z uvedeného dôvodu ani nevyhotovil zápisnicu o výsluchu, ktorý by predstavoval podklad pre rozhodovanie o väzbe.

9. Odôvodnenie napadnutého uznesenia trpí viacerými deficitmi. V sťažovateľovej veci neboli naplnené formálne a materiálne podmienky väzby. Trestné stíhanie sa odvíja od jediného priameho dôkazu, ktorým je výpoveď poškodenej z predsúdneho konania. Výsluch poškodenej bol vykonaný ešte pred vznesením obvinenia a od počiatku vykazoval viaceré nezákonnosti, najmä pokiaľ ide o deficit poučenia poškodenej o práve odoprieť výpoveď. Výpoveď poškodenej je navyše nedôveryhodná. Na hlavnom pojednávaní poškodená po náležitom poučení odmietla vypovedať. Ostatné produkované dôkazy (svedecké výpovede a výsledky znaleckého dokazovania) nadväzujú na predmetný nezákonný dôkaz a pre potrebu aplikácie tzv. doktríny plodov otráveného stromu sú procesne nepoužiteľné. Navyše, tieto dôkazy o sťažovateľovej vine ani nesvedčia.

10. Pokiaľ ide o dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, nie je zrejmé, na základe akého podkladu existuje dôvodná obava z pokračovania v trestnej činnosti. Sťažovateľ sa s poškodenou nemá možnosť stykať, keďže táto je dlhodobo umiestnená v centre pre týrané deti. Poukaz na spôsob a okolnosti spáchania trestnej činnosti nemôže založiť dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku.

11. Sťažnostný súd oprel dôvodnosť trvania väzby aj o to, že žalovaného skutku sa mal sťažovateľ dopustiť pod vplyvom alkoholu, ktorý má naňho odbrzdňujúci vplyv a deliberujúce účinky. Krajský súd však v čase rozhodovania o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o väzbe už mal k dispozícii dosiaľ neprávoplatný odsudzujúci rozsudok, v zmysle ktorého nebolo (na rozdiel od obžaloby) preukázané, že sťažovateľ sa trestnej činnosti dopúšťal pod vplyvom alkoholu. Odôvodnenie napadnutého uznesenia je preto mechanické a nereflektuje skutkové okolnosti sťažovateľovho prípadu.

12. Sťažovateľ vyjadruje nespokojnosť s nenahradením väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka, resp. písomným sľubom. Sťažnostný súd v tejto súvislosti poukázal na osobu sťažovateľa, požívanie alkoholu a jeho nežiaduci vplyv na sťažovateľa, povahu prejednávaneho prípadu, ako aj na charakter, spôsob a okolnosti žalovanej trestnej činnosti, pričom ani kombinácia uvedených kritérií by nebola na nahradenie väzby dostatočná. Odôvodnenie napadnutého uznesenia je v tomto smere opreté len o všeobecné tvrdenia bez dopadu na konkrétnu trestnú vec, pričom nezohľadňuje napríklad dobu, ktorú sťažovateľ už strávil vo väzbe, a to, že nie všetky dôkazy vyhodnotené okresným súdom svedčali o preukázaní sťažovateľovej viny zo žalovaného skutku.

IV.

Vyjadrenie krajského súdu a replika sťažovateľa

IV.1. Vyjadrenie krajského súdu:

13. Krajský súd nesúhlasí s námietskou nevykonania výsluchu sťažovateľa pred rozhodnutím o ďalšom trvaní väzby. Tým, že sťažnostný súd nevypočul sťažovateľa pred rozhodnutím o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o väzbe, nedošlo k porušeniu sťažovateľom označených práv. V konaní pred súdom, v ktorom sa rozhoduje o ponechaní obžalovaného vo väzbe, nemusí byť obžalovaný vypočutý. Zo sťažovateľom poukazovaných referenčných kritérií nevyplýva, že by o žiadosti o prepustenie obžalovaného z väzby mohlo byť rozhodnuté len po jeho výsluchu. Uvedené je v takomto prípade na rozhodnutí všeobecného súdu.

14. Sťažovateľ formuloval dôvody na prepustenie z väzby na slobodu vo svojej žiadosti, s ktorej obsahom sa prokurátor oboznámil a následne ju navrhol zamietnuť. Uvedený návrh prokurátor formuloval v záverečnej reči, ktorú si sťažovateľ aj jeho obhajca, prítomní v pojednávacej miestnosti, vypočuli. Sťažovateľ a jeho obhajca sa preto mohli s predmetnou skutočnosťou vysporiadať v záverečnej reči, pričom sťažovateľ mal možnosť vyjadriť stanovisko k návrhu prokurátora v rámci konečného návrhu, čo neurobil. Nie je preto pravdou, že sťažovateľ nemal právo argumentovať smerom k prepusteniu z väzby na slobodu.

15. Z napadnutého uznesenia nevyplýva záver, že sťažovateľ by sa trestnej činnosti, za ktorú bol odsúdený, mal dopúšťať pod vplyvom alkoholu, ale poukaz na to, že sťažovateľ sa pod vplyvom alkoholu môže opakovane dopúšťať násilia, respektíve, že požívanie alkoholu má na sťažovateľa deliberujúce účinky. Uvedená skutočnosť neznamena, že sťažovateľ sa dopustil trestnej činnosti pod vplyvom alkoholu.

16. Pokiaľ ide o nenahradenie väzby sťažovateľa miernejším opatrením, krajský súd nepovažoval takéto opatrenie za dostatočné, keďže požívanie alkoholu má na sťažovateľa odbrzdžujúci vplyv. Z tohto záveru tiež nevyplýva, že sťažovateľ sa dopustil trestnej činnosti pod vplyvom alkoholu.

17. Napadnuté uznesenie je odôvodnené dostatočným spôsobom, pretože z neho vyplývajú konkrétne dôvody, pre ktoré krajský súd zamietol sťažnosť sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu o väzbe. Krajský súd v podrobnostiach odkázal na odôvodnenie napadnutého uznesenia a uviedol, že argumentačné línie sťažovateľa nemajú potrebnú oporu.

18. Krajský súd navrhuje ústavnej sťažnosti nevyhovieť.

IV.2. Replika sťažovateľa:

19. Sťažovateľ nesúhlasí s názorom krajského súdu, že stanovisko k návrhu prokurátora k žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu mohol formulovať v záverečnej reči. Z priebehu hlavného pojednávania vyplýva, že nemohol objektívne zistiť, v ktorom štádiu hlavného pojednávania sa rozhodne o väzbe. Osobitná zápisnica o výsluchu v súvislosti s rozhodovaním o väzbe nebola vyhotovená. Krajský súd zamieňa účel záverečnej reči a väzobného výsluchu.

20. Hoci z napadnutého uznesenia vyplýva, že sťažovateľ sa môže opakovane dopustiť násilia na poškodenej aj pod vplyvom alkoholu, užívanie alkoholu sťažovateľom berie krajský súd následne ako fakt. Krajský súd pritom na troch miestach odôvodnenia napadnutého uznesenia uvádza, že sťažovateľ spáchal skutok pod vplyvom alkoholu. Sťažovateľ opätovne poukazuje na to,

že krajský súd v čase rozhodovania o sťažnosti proti uzneseniu okresného súdu o väzbe disponoval v tom čase neprávoplatným odsudzujúcim rozsudkom, podľa ktorého nebolo preukázané, že trestnej činnosti sa dopúšťal pod vplyvom alkoholu.

21. Napadnuté uznesenie nie je odôvodnené dostatočne, pretože krajský súd akceptoval deficitné odôvodnenie uznesenia okresného súdu o väzbe, ktoré odkazuje na odsudzujúci rozsudok. V tomto dôsledku je nepreskúmateľné.

V.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

V.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a práva podľa čl. 9 ods. 1, 3 a 4 paktu:

22. Podstata podanej ústavnej sťažnosti smeruje k nedostatku odôvodnenia napadnutého uznesenia. Podľa názoru sťažovateľa sa krajský súd len deficitne vyrovnal s argumentmi, ktoré by mali odôvodniť jeho prepustenie z väzby na slobodu, pričom nedostatočný je tiež názor krajského súdu súvisiaci s nevykonaním výsluchu sťažovateľa pred rozhodnutím o väzbe na okresnom súde. Následne sťažovateľ formuluje námietku nedostatku odôvodnenia napadnutého uznesenia, pokiaľ ide o nenahradenie väzby miernejším opatrením.

23. Väzba je jeden z najzávažnejších zásahov do osobnej slobody a práv obvineného (m. m. napr. III. ÚS 26/01, III. ÚS 33/2021, III. ÚS 581/2021, III. ÚS 103/2023). Ústavný súd už vo viacerých rozhodnutiach zdôraznil, že jeho právomoc na rozhodovanie vo väzobných veciach predpokladá výlučne skúmanie toho, či sa v konaní pred väzobnými súdmi dodržali ústavno-procesné princípy takého obmedzenia osobnej slobody, akým je väzba obvineného (m. m. napr. I. ÚS 147/09, II. ÚS 94/2012, III. ÚS 33/2021, III. ÚS 581/2021, III. ÚS 103/2023).

24. V súvislosti s odôvodnením rozhodnutí o väzbe ústavný súd pripomína, že účelom čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy je poskytnutie práva osobám, ktoré boli pozbavené osobnej slobody, spočívajúceho v možnosti súdnej kontroly rozhodnutí a opatrení, na základe ktorých bol vykonaný zásah do ich osobnej slobody. Medzi záruky, ktoré garantuje ústava, nepochybne patrí aj právo osoby predložiť súdu argumenty a vyjadrenia proti svojmu ponechaniu vo väzbe, ako aj právo osoby na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany (m. m. napr. I. ÚS 250/2014, III. ÚS 84/06, III. ÚS 291/06, III. ÚS 625/2022).

25. Odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov vydané v inštančnom postupe súdneho konania nemožno posudzovať izolovane (m. m. napr. III. ÚS 808/2016, III. ÚS 227/2020, III. ÚS 341/2021, III. ÚS 489/2021, III. ÚS 543/2022, III. ÚS 708/2022, III. ÚS 67/2023, IV. ÚS 372/08), pretože tieto konania tvoria z hľadiska predmetu jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. napr. III. ÚS 489/2021, III. ÚS 543/2022, III. ÚS 708/2022, III. ÚS 37/2023, III. ÚS 67/2023, IV. ÚS 350/09). Vzhľadom na uvedené argumentačné línie a obsahovú spätosť (spojitosť) uznesenia okresného súdu o väzbe a napadnutého uznesenia pristúpil ústavný súd k ich zhodnoteniu v celistvosti.

26. Pokiaľ ide o námietku súvisiacu s nevykonaním výsluchu sťažovateľa pred rozhodnutím o väzbe na okresnom súde, ústavný súd uvádza, že rozhodnutie o zamietnutí žiadosti o prepustenie obvineného z väzby na slobodu je v súlade s § 72 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku rozhodnutím o väzbe, preto sa naň vzťahuje úprava obsiahnutá v § 72 ods. 3 Trestného poriadku. Podľa uvedeného ustanovenia platí, že pred rozhodnutím o väzbe musí byť obvinený vypočutý predsedom senátu, ktorý potom umožní sudcom, prokurátorovi a obhajcovi položiť obvinenému otázky týkajúce sa rozhodnutia o väzbe. Bez výsluchu obvineného možno rozhodnúť o väzbe len vtedy, ak výslovne požiadal, aby sa konalo v jeho neprítomnosti alebo ak zdravotný stav obvineného neumožňuje jeho výsluch (m. m. napr. II. ÚS 597/2012, III. ÚS 8/2023, IV. ÚS 161/2020).

27. Pre ústavný súd je podstatné, aby všeobecné súdy osobe, o ktorej väzbe sa rozhoduje, skutočne umožnili spoznať dôvody, ktoré majú viesť k jej ponechaniu vo väzbe, a účinne vznášať argumenty proti nim. Len taký postup zodpovedá vo svetle čl. 17 ústavy ústavne konformnému výkladu pojmu „vypočutie obvineného“ podľa § 72 ods. 3 Trestného poriadku (m. m. napr. III. ÚS 8/2023).

28. V naznačených súvislostiach sa ústavný súd nemôže stotožniť s argumentom všeobecných súdov, podľa ktorého možno výsluch predpokladať v § 72 ods. 3 Trestného poriadku v prípade, ak sa o zamietnutí žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu rozhoduje v bezprostrednej časovej nadväznosti na vydanie odsudzujúceho rozsudku v merite trestnej veci, v podstate nahradiť záverečnou rečou. Pre ústavný súd je z hľadiska rešpektovania ústavných imperatívov podstatné odlišné účelové zameranie záverečnej reči (konečného návrhu v merite veci) na jednej strane a výsluchu pred rozhodnutím o väzbe na druhej strane. Tomu korešponduje aj právna úprava, ktorá zreteľne diferencuje zodpovedajúce procesné postupy, pričom Trestný poriadok na účel umožnenia spoznania dôvodov, ktoré majú viesť k ponechaniu osoby vo väzbe a účinného vznášania argumentov proti nim, zakotvuje tak potrebu uskutočnenia výsluchu, ako aj následnú možnosť dávania otázok subjektmi uvedenými v § 72 ods. 3 Trestného poriadku. Uvedené požiadavky nemožno vhodne naplniť prostredníctvom záverečnej reči. Materiálnemu posolstvu týchto imperatívov nekorešponduje ani názor všeobecných súdov, podľa ktorého sťažovateľ mohol z prednesu prokurátora usudzovať na následné rozhodovanie o väzbe a v nadväznosti na to sa vyjadriť k relevantným skutočnostiam. Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní (č. l. 404 a nasl. vyšetrovacieho spisu) totiž nevyplýva nijaká okolnosť, na základe ktorej by sa bolo možné domnievať, že okresný súd má v úmysle rozhodnúť o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu na hlavnom pojednávaní v bezprostrednej časovej nadväznosti na vydanie rozhodnutia vo veci samej. Takúto skutočnosť nemožno usudzovať ani z doručenia podaní sťažovateľa súvisiacich s väzbou na začiatku hlavného pojednávania prokurátorovi a ani zo stanoviska prokurátora k sťažovateľovej väzbe, ktoré zaujal vo svojej záverečnej reči. Uvedené okolnosti totiž nemôžu založiť prezumpciu vedomosti sťažovateľa o tom, že okresný súd mieni o väzbe rozhodnúť na hlavnom pojednávaní práve v bezprostrednej časovej súvislosti na vydanie rozhodnutia vo veci samej, čím prirodzene nemôže byť založený ani predpoklad, že sťažovateľ sa bez vedomia o tejto skutočnosti v rámci záverečnej reči vyjadrí k otázkam ďalšieho trvania väzby. Prístup okresného súdu preto nemožno z materiálneho hľadiska považovať za splnenie povinnosti uskutočniť výsluch obžalovaného (respektíve za naplnenie práva obžalovaného byť vypočutý) v rámci rozhodovania o dôvodnosti trvania väzby.

29. Ústavný súd ešte poznamenáva, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti namietal nevykonanie výsluchu pred rozhodnutím o väzbe okresným súdom, pričom vyjadril nespokojnosť s dôvodmi, ktoré krajský súd v napadnutom uznesení formuloval smerom k odobreniu prístupu okresného súdu. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti nenamietal nevykonanie výsluchu krajským súdom v sťažnostnom konaní tak, ako to vyplýva z vyjadrenia krajského súdu k ústavnej sťažnosti.

30. Napokon ústavný súd dodáva, že si je vedomý svojej predchádzajúcej judikatúry (pozri II. ÚS 141/2015), v ktorej vyslovil, že nevypočutím sťažovateľa v konaní o žiadosti o prepustenie z väzby po vydaní neprávoplatného odsudzujúceho rozhodnutia súdom prvého stupňa nebolo zasiahnuté do jeho základného práva na osobnú slobodu v intenzite opodstatňujúcej vyslovenie jeho porušenia. Ústavný súd však akcentuje, že takýto záver urobil v minulej veci s výslovným zreteľom na skutočnosť, že väzba sťažovateľa bola neskôr nahradená dohľadom probačného a mediačného úradníka a sťažovateľ bol z väzby prepustený, sťažovateľ neuviedol v žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu žiadne nové dôvody, pritom nedošlo ani k zmene okolností, na ktorých väzobný dôvod spočíval. V súhrne teda ústavný súd uzavrel, že všeobecný súd pri rozhodovaní o väzbe neposudzoval žiadne nové skutočnosti, ku ktorým by sťažovateľ nemal možnosť sa vyjadriť. V aktuálne posudzovanej veci však sťažovateľ v neskoršom konaní nebol prepustený z väzby, pričom po oboznámení so spisovým materiálom neuniklo pozornosti ústavného súdu, že v ostatnej žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu uvádzal viaceré nové dôvody smerujúce k zmene okolností, ktoré boli podľa jeho názoru podstatné pre rozhodnutie o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu (č. l. 391 a nasl. vyšetrovacieho spisu). Uvedené skutkové odchýlky preto viedli ústavný súd k ustáleniu záveru, podľa ktorého nevypočutím sťažovateľa v konaní pred všeobecnými súdmi rozhodujúcimi o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu došlo k porušeniu ľudsko-právnych imperatívov.

31. V súvislosti s dôvodnosťou trestného stíhania ako nevyhnutnou podmienkou väzby ústavný súd v súradniciach sťažovateľovej procesnej situácie najskôr uvádza, že odkaz všeobecného súdu, ktorý rozhodol o väzbe sťažovateľa, na posúdenie avizovanej otázky v meritórnom rozhodnutí vydanom v krátkom časovom slede pred rozhodnutím o väzbe (s. 4 uznesenia okresného súdu o väzbe), nezakladá porušenie ústavno-právnych imperatívov. Ústavný súd nekvalifikuje ako ústavne nekonformný prístup všeobecného súdu rozhodujúceho o väzbe, ktorý pre dôvodnosť trestného stíhania zistí oporu v dôkaznom stave obsiahnutom v odôvodnení vyhláseného odsudzujúceho rozsudku (m. m. napr. IV. ÚS 321/2022).

32. Nadväzne ústavný súd uvádza, že rozhodnutie všeobecného súdu o vine a treste je vyústením celého trestného stíhania, v rámci ktorého sa v jednotlivých štádiách (tzv. predprípravné, prípravné, súdne konanie) postupne zisťuje skutočný priebeh konaní jednotlivcov (za súčasného posúdenia ich právnej relevancie), a to pri zvyšovaní dôkazného štandardu s každou fázou konania. Odsúdenie sťažovateľa (hoci v čase rozhodovania všeobecných súdov o väzbe ešte neprávoplatné) za trestnú činnosť, v súvislosti s ktorou bol stíhaný vo väzbe, preto podľa názoru ústavného súdu nepredstavuje okolnosť, ktorá by svedčila v prospech oslabovania dôvodnosti trestného stíhania ako materiálnej podmienky väzby.

33. V súvislosti s konkrétnymi aspektmi sťažovateľovej námietky nedostatočnej relevancie výsledkov dokazovania pre záver všeobecných súdov o dôvodnosti trestného stíhania ústavný súd navyše upriamuje pozornosť na s. 3 napadnutého uznesenia. Odtiaľ vyplýva, že všeobecné súdy sa v naznačenej súvislosti neobmedzili výlučne na odkaz na iné rozhodnutia produkované v danej trestnej veci, ale uviedli aj skutkové okolnosti posilňujúce dôvodnosť trestného stíhania, konkrétne poukazy na výpovede svedkov, ako aj odkazy na viaceré znalecké posudky a listinné dôkazy. Takéto závery sa ústavnému súdu nejavia ako abstraktné a nekonkrétne, teda také, ktoré by nezohľadňovali skutkové okolnosti konkrétnej veci. Ústavný súd dodáva, že toto posúdenie platí v hodnotiacej relácii k napadnutému väzobnému uzneseniu a nezakladá prekážku rozhodnutej veci pre posúdenie rozhodnutia o vine sťažovateľa ústavným súdom na podklade prípadnej samostatnej ústavnej sťažnosti, ktorú sťažovateľ, ako uvádza, mieni podať.

34. Ak ide o dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, sťažovateľ v podstate poukazuje na oslabenie predmetného dôvodu, keďže nemá možnosť styku s poškodenou, ktorá je dlhodobo umiestnená v centre pre týrané deti. Okresný súd túto skutočnosť síce nepoprel, avšak súčasne (bez bližšieho odôvodnenia, pozn.) deklaroval, že na danej veci nič nemení. Krajský súd v napadnutom uznesení následne uviedol, že sťažovateľ (v minulosti, pozn.) býval s poškodenou v spoločnej domácnosti, do ktorej by sa v prípade prepustenia na slobodu vrátil, kedy sa môže opakovane dopustiť násilia na poškodenej. Takéto odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov sa ústavnému súdu javia nielen ako protirečivé (vzájomne rozporné), ale aj ako nelogické a nedostatočné, pretože nedávajú odpoveď na argument, ktorý je podstatného charakteru so zreteľom na tú okolnosť, že sťažovateľ sa mal trestnej činnosti dopúšťať jedine na danej poškodenej, ku ktorej v súčasnosti nemá žiaden prístup. Všeobecné súdy teda vnímajú ako hrozbu, že sťažovateľ sa vráti do spoločnej domácnosti, kde sa môže dopúšťať násilia na poškodenej (ktorá sa v spoločnej domácnosti nenachádza), pričom v procesnej nadväznosti prezentujú ako fakt, že poškodená sa nachádza mimo spoločnej domácnosti, avšak ani táto okolnosť nemôže svedčiť v záver o oslabení dôvodnosti sťažovateľovej väzby. Sťažovateľovi by teda podľa názoru všeobecných súdov nemohlo slúžiť na prospech, ak by sa poškodená nachádzala v spoločnej domácnosti, avšak v jeho prospech nepôsobí ani to, že k poškodenej nemá žiaden prístup. Bolo preto potrebné stotožniť sa s avizovanou časťou sťažnostnej argumentácie.

35. V súvislosti s prítomnosťou dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku z uznesenia okresného súdu o väzbe vyplýva tiež poukaz na charakter, závažnosť a vysoký stupeň spoločenskej závažnosti trestnej činnosti, ktorá bola spáchaná na chránenej osobe. V danom prípade ide podľa názoru ústavného súdu o dôvody prevažne všeobecného charakteru, ktorým chýba previazanie na skutkové okolnosti konkrétnej veci. Krajský súd k dôvodom prezentovaným okresným súdom pridal poukaz na minulé odsúdenie sťažovateľa, ktoré je v súčasnosti zahladené, čo však nebráni všeobecnému súdu, aby na toto odsúdenie prihliadol, pokiaľ ide o hodnotenie osoby sťažovateľa a jeho sklon k páchaniu trestnej činnosti. S takýmto záverom sa ústavný súd stotožňuje a v súlade so svojou rozhodovacou praxou dodáva, že zohľadnenie predchádzajúcej trestnej činnosti obvineného pri posudzovaní dôvodov tzv. preventívnej (predstihovej) väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku je všeobecnými súdmi bežne akceptovanou skutočnosťou pri hodnotení osoby obvineného (obžalovaného) v kontexte rizika, že sa dopustí konania, ktorému má väzba zabrániť. Zahladenie odsúdenia neznamena, že sťažovateľ trestný čin nespáchal, ale že všeobecné súdy nemôžu na túto okolnosť prihliadať pri ukladaní trestu v inom konaní

(m. m. napr. I. ÚS 1/2015). Argumentačným líniam sťažovateľa, s ktorými sa ústavný súd vysporiadal v tomto bode tohto nálezu, preto bolo potrebné priznať len parciálny úspech.

36. Pokiaľ ide o súvislosť neprepustenia sťažovateľa z väzby na slobodu a väzobným súdom tvrdeným požívaním alkoholu zo strany sťažovateľa, pre ústavný súd sú z ústavno-právneho hľadiska podstatné dva aspekty odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov. Krajský súd na s. 4 napadnutého uznesenia podotkol (ako vyplýva aj z priloženého vyjadrenia), že sťažovateľ sa aj pod vplyvom alkoholu môže opakovane dopúšťať násilia na maloletej poškodenej, z čoho ani podľa názoru ústavného súdu nemožno ustáliť záver, že sťažovateľ sa dopustil trestnej činnosti pod vplyvom alkoholu. Ústavný súd nemohol priznať úspech ani tvrdeniu sťažovateľa, že kým z uznesenia okresného súdu o väzbe vyplýva odkaz na odsudzujúci rozsudok, v ktorom z hľadiska hodnotenia dôkaznej matérie nebolo preukázané spáchanie žalovaného skutku pod vplyvom alkoholu, krajský súd na s. 4 napadnutého uznesenia viackrát deklaruje v prospech prítomnosti dôvodu väzby podľa § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku skutočnosťou, že sťažovateľ požíva alkohol s deliberujúcim účinkom. Z vyšetrovacieho spisu z prípravného konania totiž vyplýva, že sťažovateľ užíva alkohol, a to aj s deliberujúcim účinkom, keďže fyzických atakov sa dopúšťa práve aj pod vplyvom alkoholu. Ústavný súd v tejto súvislosti bez potreby podrobného recipovania záverov dokazovania z prípravného konania výlučne ilustratívne poukazuje napríklad na výpoveď poškodenej z prípravného konania (č. 1. 10 tohto spisu). Odtiaľ vyplýva: „*Tieto facky boli vtedy, keď bol oco aj triezvy a aj opitý – vtedy pil vodku malinu, niekedy chodil aj do krčmy, bil ich najmä vtedy, keď už veľmi nevládal chodiť, lebo vypil aj dve fľašky takejto maliny...*“ Dôvodovým líniam sťažovateľa, s ktorými sa ústavný súd vysporiadal v tomto bode tohto nálezu, preto nebolo možné priznať procesný úspech.

37. K dôvodu sťažovateľovej väzby ústavný súd sumarizačne poznamenáva, že rozhodnutia všeobecných súdov sú formulované v určitých aspektoch ústavno-právne korektne, pričom v iných súvislostiach je ich posolstvo do istej miery protirečivé a pomerne abstraktné. Avizovanej sťažnostnej námietke preto ústavný súd priznal ústavno-právnu relevanciu len sčasti.

38. Pokiaľ ide o nenahradenie sťažovateľovej väzby miernejším opatrením, ústavný súd podotýka, že obsahom základného práva podľa čl. 17 ústavy je aj oprávnenie trestne stíhanej osoby, aby súd rozhodujúci o jej väzbe skúmal významné skutočnosti pre a proti väzbe vrátane možnosti nahradiť ju miernejším opatrením, pričom ak sa rozhodne trestne stíhanú osobu do väzby vziať alebo ju v nej ďalej držať, aby boli takéto rozhodnutia založené na konkrétnych skutočnostiach, a nie na abstraktnej úvahe (m. m. napr. III. ÚS 38/01, III. ÚS 227/2020, III. ÚS 33/2021, III. ÚS 518/2021, III. ÚS 550/2021, III. ÚS 675/2021, IV. ÚS 207/07, IV. ÚS 650/2018, IV. ÚS 436/2021).

39. Ústavný súd uvádza, že nahradenie väzby zákonom ustanovenou garanciou a s tým spojené obmedzenia sú benefitom obvineného, ktorý mu umožňuje napriek danosti materiálneho a formálneho dôvodu väzby byť stíhaný na slobode (teda s využitím proporcionálne miernejšieho prostriedku zásahu do osobných práv – R 44/2018; m. m. napr. I. ÚS 487/2021, III. ÚS 625/2022). Ústavný súd vo svojej rozhodovacej praxi opakovane akcentuje, že väzba predstavuje vážny zásah do osobnej slobody. Preto je povinnosťou všeobecných súdov obzvlášť citlivo zvažovať argumenty pre ďalšie trvanie väzby. Z ustanovení Trestného poriadku priamo vyplýva povinnosť všeobecných

súdob skúmať, či je v prípade dôvodnosti väzby možné väzbu nahradiť alternatívnymi prostriedkami (m. m. napr. III. ÚS 520/2021, III. ÚS 625/2022).

40. Pokiaľ ide o odôvodnenie nenahradenia väzby v sťažovateľom prípade, okresný súd *„s prihliadnutím na charakter žalovanej trestnej činnosti a osobu obžalovaného mal naďalej za to, že účel väzby nemožno ani v tomto štádiu trestného stíhania nahradiť ponúkaným písomným sľubom a ani dohľadom probačného a mediačného úradníka, preto väzba obžalovaného týmito inštitútmi nahradená nebola a z rovnakého dôvodu samosudca neprijal ani písomný sľub obžalovaného“*.

41. Krajský súd sa v procesnej nadväznosti stotožnil so závermi okresného súdu, pričom ďalej uviedol, že sťažovateľovu väzbu nemožno nahradiť s ohľadom na osobu sťažovateľa, u ktorého má požívanie alkoholu odbrzdžujúci vplyv, ako aj so zreteľom na povahu prejednávaného prípadu, prihliadajúc na charakter, spôsob a okolnosti spáchania žalovanej trestnej činnosti. Súčasne krajský súd upriamil pozornosť na novelu Trestného poriadku vykonanú zákonom č. 308/2021 Z. z. a v súvislosti so substituovaním väzby dohľadom probačného a mediačného úradníka konštatoval: *„V posudzovanej veci pre aplikáciu uvedeného opatrenia nahradzujúceho väzbu nestačí, aby obžalovaný splnil predpísané podmienky, ale príslušné opatrenie musí byť vzhľadom na povahu trestnej činnosti, jej závažnosť a osobu obvineného dostatočným k tomu, aby sa dosiahol účel väzby. Pritom uvedené opatrenia možno použiť, iba ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu.“*

42. Hodnotiac citované názory okresného súdu a krajského súdu v integrálnej spojitosti, dospel ústavný súd k záveru, že všeobecné súdy odmietli nahradiť väzbu sťažovateľa s poukazom na abstraktné formulačné konštrukcie bez dostatočného previazania na skutkové okolnosti konkrétnej veci, najmä so zreteľom na charakter, spôsob a okolnosti spáchania trestnej činnosti, osobu sťažovateľa a povahu prípadu. Takéto úvahy vykazujú takú mieru všeobecnosti, neadresnosti a hypotetickosti, že by mohli byť základom obmedzenia osobnej slobody neurčitého okruhu obvinených osôb bez jasných a racionálne uchopiteľných dôvodov tak závažného obmedzenia základných práv (m. m. napr. III. ÚS 523/2021, III. ÚS 625/2022).

43. Pokiaľ ide o odkaz krajského súdu na požívanie alkoholu sťažovateľom a súvisiaci odbrzdžujúci vplyv alkoholu, ústavný súd v zhode so svojou rozhodovacou praxou vo všeobecnosti dodáva, že odôvodnenie nenahradenia väzby nemožno upínať len na odôvodnenie existencie a trvania dôvodu väzby. V takom prípade by existencia prostriedkov nahradzujúcich väzbu, pri ktorých využití musí byť dôvod väzby nevyhnutne daný, v podstate stratila zmysel (m. m. III. ÚS 625/2022).

44. Ústavný súd sa nemohol stotožniť ani so záverom krajského súdu, podľa ktorého sťažovateľom navrhované opatrenia možno v danej veci použiť len vtedy, ak to odôvodňujú výnimočné okolnosti prípadu. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na obsahové posolstvo tretej vety a štvrtej vety § 80 ods. 2 Trestného poriadku, podľa ktorých (*in fine*) možno nahradiť väzbu inštitútmi upravenými v § 80 ods. 1 písm. a), b) alebo c) Trestného poriadku len pri existencii výnimočných okolností prípadu len vtedy, ak je obvinený stíhaný pre obzvlášť závažný zločin, je daný dôvod väzby podľa § 71 ods. 3 písm. a), c), alebo e) Trestného poriadku alebo obvinený bol vzatý do väzby podľa § 80 ods. 3 alebo § 81 ods. 4 Trestného poriadku, alebo ak je obvinený stíhaný pre trestné činy terorizmu. V okolnostiach posudzovanej veci nešlo o žiadnu zo situácií predpokladaných v § 80 ods. 2 (tretia veta a štvrtá veta) Trestného poriadku. To znamená, v danom prípade nebolo namieste skúmať existenciu výnimočných okolností prípadu a len pri ich zistení

pristúpiť k formulovaniu úvah o nahradení sťažovateľovej väzby niektorou zo zákonného diapazónu substitučných garancií.

45. Preskúmaním odôvodnenia uznesenia okresného súdu o väzbe v spojení s napadnutým uznesením, ktoré tvoria jeden celok, ústavný súd dospel k záveru, že všeobecné súdy sa v okolnostiach preskúmvanej veci nezaoberali možnosťou nahradenia väzby sťažovateľa dostatočným spôsobom. Pokiaľ všeobecné súdy odmietli nahradiť väzbu alternatívnymi prostriedkami, mali uviesť konkrétne (nie abstraktné) dôvody, pre ktoré nahradenie väzby nie je možné. Argumentačne všeobecné a strohé konštatovania, ktoré v určitých súvislostiach ani nekorešpondujú účinnej právnej úprave, nedávajú odpoveď na otázku, z akých skutkovo konkrétnych dôvodov nebolo možné väzbu sťažovateľa nahradiť. Bez uvedenia konkretizačných skutkových okolností nemožno identifikovať žiaden súvis takýchto konštatovaní s tvrdenou nemožnosťou nahradenia väzby. Z týchto dôvodov je potrebné napadnuté uznesenie, ktoré v aspekte nenahradenia väzby v podstate odobrilo zbavenie osobnej slobody sťažovateľa, kvalifikovať ako ústavne vadné (m. m. napr. I. ÚS 250/2014, III. ÚS 582/2021, III. ÚS 625/2022).

46. Ústavný súd sumarizuje, že vzhľadom na absenciu presvedčivých úvah krajského súdu je napadnuté uznesenie v častiach, ku ktorým ústavný súd vyslovil výhrady v tomto náleze, ústavne neudržateľné. Ústavná neudržateľnosť spočíva v tom, že je odôvodnené buď nedostatočne alebo nekonzistentne. Z týchto dôvodov ním bolo porušené základné právo sťažovateľa podľa čl. 17 ods. 1, 2 a 5 ústavy a právo sťažovateľa podľa čl. 9 ods. 1, 3 a 4 paktu. Ústavný súd preto podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vyslovil porušenie predmetných článkov ústavy, ako aj paktu, a z tohto dôvodu v zhode s petitom ústavnej sťažnosti považoval za nevyhnutné napadnuté uznesenie zrušiť. Ústavný súd nevyužil fakultatívnu možnosť vrátenia veci na ďalšie konanie podľa § 133 ods. 3 písm. b) zákona o ústavnom súde nielen preto, že sťažovateľ sám také opatrenie v sťažnostnom petite nenavrhol, ale hlavne s ohľadom na skutočnosť, že trestné konanie vedené v merite je už právoplatne ukončené, a tak zásah do sťažovateľovej osobnej slobody väzbou už v čase rozhodovania ústavného súdu netrvá. Opätovné rozhodovanie krajského súdu po prípadnom vrátení veci na ďalšie konanie by tak bolo celkom oprostene reálneho dopadu na porušené práva sťažovateľa.

V.2. K namietanému porušeniu práva podľa čl. 5 ods. 3, 4 a 5 dohovoru:

47. Pokiaľ ide o námietku porušenia čl. 5 ods. 3 dohovoru, ústavný súd v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) uvádza, že toto ustanovenie zaručuje právo „byť súdený v primeranej lehote“, pričom táto lehota začína plynúť dňom zadržania a končí sa dňom prepustenia alebo rozhodnutia o obvinení, hoci aj súdom prvého stupňa (rozsudok ESLP vo veci Štvrtecký v. Slovenská republika; m. m. napr. aj I. ÚS 492/2019).

48. Článok 5 ods. 3 dohovoru je pritom podľa stabilnej rozhodovacej praxe ústavného súdu prepojený s čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru (m. m. napr. I. ÚS 492/2019, IV. ÚS 493/2013). Osobu odsúdenú súdom prvého stupňa už nemožno považovať za zatknutú alebo inak pozbavenú osobnej slobody „za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu“ v zmysle čl. 5 ods. 1 písm. c) dohovoru, ale musí byť považovaná za osobu „zákonne uväznenú po odsúdení príslušným súdom“ v zmysle čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru (pozri rozsudok ESLP vo veci Belevitskiy v. Rusko). Preto sa ani garancie čl. 5 ods. 3 dohovoru na prípad sťažovateľa už nevzťahujú (m. m. napr. I. ÚS 492/2019).

49. K námietke porušenia čl. 5 ods. 4 dohovoru ústavný súd v súlade so svojou judikatúrou (m. m. IV. ÚS 321/2022) uvádza, že v čase podania ústavnej sťažnosti bol sťažovateľ neprávoplatne odsúdený. Z tohto dôvodu sa mal domáhať ochrany svojho práva na slobodu a bezpečnosť podľa čl. 5 ods. 1 písm. a) dohovoru, nie podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru. Ústavný súd preto medzi tvrdným porušením práva podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru a napadnutým uznesením nezistil vzájomnú súvislosť.

50. Napokon ústavný súd uvádza, že k aplikácii čl. 5 ods. 5 dohovoru môže dôjsť iba v prípade, ak je vo vnútroštátnom konaní, respektíve v konaní pred ESLP, vyslovené porušenie niektorého z čl. 5 ods. 1, 2, 3 a 4 dohovoru. Ak takéto porušenie nebolo konštatované, je čl. 5 ods. 5 dohovoru *ratione materiae* neaplikovateľný (m. m. napr. IV. ÚS 338/2020).

51. Po preskúmaní sťažovateľovej veci ústavný súd uzatvára, že neidentifikoval porušenie práva zaručeného čl. 5 ods. 3, 4 a 5 dohovoru. Medzi napadnutým uznesením na jednej strane a obsahom práva podľa čl. 5 ods. 3, 4 a 5 dohovoru na druhej strane neexistuje taká súvislosť, na ktorej základe by ústavný súd mohol vysloviť porušenie predmetných ustanovení dohovoru. Z uvedených dôvodov ústavnej sťažnosti sťažovateľa ústavný súd v tomto rozsahu nevyhovел (bod 4 výroku tohto nálezu).

VI.

Finančné zadost'účinenie a trovy konania

52. Sťažovateľ si v ústavnej sťažnosti uplatnil proti krajskému súdu aj nárok na finančné zadost'účinenie v sume 5 000 eur. Táto suma podľa názoru sťažovateľa reflektuje zásah do jeho základných práv a jeho následky.

53. Cieľom finančného zadost'účinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo, a to spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. III. ÚS 140/07, III. ÚS 187/2017, III. ÚS 342/2018, III. ÚS 299/2020, III. ÚS 481/2021, III. ÚS 493/2021, III. ÚS 275/2022, IV. ÚS 210/04).

54. Zohľadňujúc predovšetkým charakter a intenzitu porušenia sťažovateľom označených práv, ústavný súd dospel k záveru, že len vyslovenie porušenia sťažovateľových práv je v danom prípade dostatočným zadost'účinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto sťažovateľovi primerané finančné zadost'účinenie nepriznal (bod 4 výroku tohto nálezu). Pri rozhodovaní vzal ústavný súd do úvahy skutočnosť, že podstata porušenia sťažovateľom uvedených práv spočíva v čiastočne nedostatočnom odôvodnení napadnutého uznesenia (m. m. napr. III. ÚS 582/2021, III. ÚS 625/2022).

55. Zistené porušenie základných práv sťažovateľa podľa ústavy, ako aj práv podľa paktu odôvodňuje, aby mu krajský súd podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli zastúpením advokátom. Výška náhrady 742,86 eur bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“). Základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby je jedna šestina priemernej mzdy za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka (§ 1 ods. 3 v spojení s § 11 ods. 3 vyhlášky), pričom sťažovateľ má nárok na náhradu za tri úkony právnej služby v roku 2023 (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie ústavnej sťažnosti a replika – 3 x 193,83 eur). To spolu s režijným paušálom (3 x 12,52 eur) predstavuje 619,05 eur. Keďže právny zástupca sťažovateľa je platiteľom

dane z pridanej hodnoty, je podľa § 18 ods. 3 vyhlášky potrebné pripočítať k odmene daň z pridanej hodnoty vo výške 123,81 eur.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 7. decembra 2023

Robert Šorl
predseda senátu